

Jamníčan

Príhovor starostky obce

Vážení občania! Na sklonku minulého roka sme ani netušili, aké výzvy a skúšky nám život prinesie v nadchádzajúcom období. Minulý rok nás skúšalo počasie, ako dokážeme zvládnuť kalamitné stavy so snehom a tento rok prišla iná skúška. V marci sa objavilo infekčné ochorenie COVID 19 (vyvolané koronavírusom SARS-CoV-2), spôsobujúce závažné respiračné problémy,

ktoré nás všetkých postavilo do pozornosti. Vyhlásený núdzový stav v SR priniesol množstvo administratívnej práce. Bolo potrebné pripraviť všetky tabuľky, prepočty a podklady pre krízový štáb a civilnú ochranu. Následné opatrenia a nariadenia hlavného hygienika a vlády SR, súvisiace s povinnou karanténou prichádzajúcich obyvateľov zo zahraničia, uzatvorenie hraníc, obchodov atď., zle vplývali na psychiku všetkých, pretože sme nevedeli, čo nás bude čakať. Hneď začiatkom pandémie, po množstvách telefonátov, sa nám podarilo zariadiť prvých 100 ks antibakteriálnych rúšok s iónmi striebra zo Spišskej Novej Vsi pre kvalitnejšiu ochranu, ktoré sme čo najrýchlejšie osobne rozdali všetkým najstarším a najohrozenejším skupinám obyvateľov. Postupne, po zásobení štátnych hmotných rezerv, nám boli dodané aj zvyšné rúška pre ostatných obyvateľov obce. Nakúpili sme dezinfekčné prostriedky na bytovky, ale aj na obecný úrad, aby sa zabezpečila pravidelná dezinfekcia a prevencia proti novej nákaze. Aj napriek možnosti skrátiť úradné hodiny obecného úradu, sme k tejto alternatíve nepristúpili a hla-

KORONA VÍRUS

Dôležité informácie, usmernenia a opatrenia

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19, ktorou sa stanovuje, že od 16. marca 2020 sa na území SR vyhlásuje núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

1. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

2. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

3. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

4. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

5. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

6. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

7. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

8. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

9. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

10. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

11. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

12. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

13. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

14. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

15. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

16. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

17. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

18. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

19. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

20. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

21. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

22. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

23. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

24. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

25. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

26. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

27. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

28. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

29. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

30. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

31. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

32. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

33. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

34. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

35. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

36. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

37. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

38. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

39. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

40. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

41. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

42. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

43. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

44. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

45. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

46. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

47. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

48. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby sa na území SR vyhlásil núdzový stav v súvislosti s šírením koronavírusu COVID-19.

Ako sa chrániť pred koronavírusom

Čo robiť, ak ste chorý

Zostávajúce opatrenia na ochránenie ostatných ľudí pred šírením koronavírusu COVID-19.

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 3 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 3 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 4 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 4 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 5 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 5 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 6 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 6 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 7 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 7 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 8 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 8 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 9 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 9 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 10 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 10 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 11 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 11 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 12 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 12 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 13 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 13 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 14 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 14 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 15 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 15 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 16 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 16 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 17 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 17 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 18 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 18 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 19 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 19 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 20 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 20 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 21 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 21 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 22 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 22 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Príloha č. 23 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19

Príloha č. 23 k nariadeniu vlády SR o opatreniach na odstránenie účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

Usmernenia na dverách obecného úradu

Dôležité informácie týkajúce sa COVID-19

dali sme iné varianty ako zabezpečiť služby obce pre svojich občanov aj bez obmedzenia, no zároveň s dodržaním všetkých zvýšených hygienických opatrení. Rozhodli sme sa zlepšiť elektronickú komunikáciu a elektronické služby, a tak sme intenzívne začali pracovať na formulároch žiadostí a potvrdení, ktoré najčastejšie využívate. Sprístupnili sme ich na našej webovej stránke, takže stačilo stiahnuť potrebnú žiadosť a spolu s prílohami a svojim telefonickým kontaktom vhodiť do schránky obecného úradu, prípadne oskenovať a poslať na obecný mail. Nepredlžovali sme zákonné termíny vybavovanej agendy na úrade a snažili sme sa všetky vaše žiadosti vybaviť obratom. V prípade služieb, ktoré vyžadujú osobný príchod na úrad, bolo obmedzenie len v tom, že si občan musel vopred telefonicky dohodnúť čas stretnutia. Keďže školy a materské školy nefungujú, pocítili sme aj my zvýšený počet žiadostí, pretože veľa z vás malo časový priestor a vybavovalo z domu potvrdenia a žiadosti, na ktoré ste predtým nemali čas z dôvodu zaneprázdnenosti. Všetky usmernenia a nariadenia, ktoré sa nás bytostne týkali, sme sumarizovali a zverejňovali na náš web a vyhlasovali obecným rozhlasom a taktiež sme pre vás prichystali sumarizačný leták s potrebnými telefónnymi číslami a najdôležitejšími informáciami. Pre rýchlejší prístup ku všetkým zverejňovaným informáciám sme zaviedli aj novú aplikáciu do mobilného telefónu „v obraze“. Po jej inštalácii vám príde na mobilný telefón upozornenie vždy, keď obecný úrad niečo zverejní na internetovej stránke www.jamnik.sk. Ponúkli sme

Pre ANDROID Pre IOS

Informačná aplikácia do mobilného telefónu

služby občanom – donášku nákupu a liekov pre všetkých, o ktorých sa nemal kto postarať. Alenka Laučíková a Zuzana Spišková sa počas krízy starajú aj o vzdelanie marginalizovaných skupín obyvateľstva, keďže deti nemajú prístup k výučbe cez internet. Popri tom všetkom neštandardnom nás čakali aj ostatné povinnosti s daňovým priznaním, nastavením rozpočtu na tento rok, vybavením všetkých štatistík, výkazov a podkladov pre ministerstvá a iné organizácie. Vyhodnocoval sa plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, pracuje sa na komunitnom pláne obce, ktorý bude obsahovať hlavne stratégiu sociálnych služieb. Zrealizovali sme verejné obstarávanie na prístavbu garáže požiarnej zbrojnice, na ktorú máme prostriedky z Ministerstva vnútra SR, taktiež zateplenie západnej a severnej steny budovy na ihrisku z prostriedkov Slovenského futbalového zväzu. Pripravuje sa nákup kompostérov, aby sme zabezpečili možnosť kompostovať všetkým obyvateľom, či už s trvalým pobytom v obci alebo chatárom, na vlastných pozemkoch. Funkcia Šinkovišťa bude do budúcnosti obmedzená vzhľadom na legislatívne požiadavky, ale aj z dôvodu nezodpovedného prístupu niektorých obyvateľov, ktorí sem vyhadzovali pomiešaný stavebný a iný odpad so zeleným, pričom s takýmto odpadom sa už ďalej nedá pracovať a zhodnocovať ho. V júni bude hotová projektová dokumentácia na zateplenie a obnovu najstaršej bytovky (súpis č. 61) s vypracovanými možnosťami a variantami financovania zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB).

Keďže nevieme do akej miery nás ovplyvní výpadok príjmov štátu, pozastavili sme niektoré kapitálové projekty napr. výmenu okien a dverí na obecnom úrade a pohostinstve. Prioritne riešime rekonštrukciu pôvodného verejného osvetlenia výmenou za LED technológiu, aby obec ušetrila na spotrebe elektrickej energie a skultúrnila aj takýmto krokom vizáž verejných priestranstiev. Z dôvodu nevysporiadaných pozemkov pod čistiarnou odpadových vôd je obec nútená rozšíriť čistiareň pre novú individuálnu bytovú výstavbu „Jamnická vyhládka“ v inom areáli na mieste, ktoré určí štátna ochrana prírody. V oblasti existujúcej čistiarene nám dotknuté organizácie dali negatívne stanovisko k výstavbe z dôvodu chránených území mokradí. Pustili sme sa do majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov, či už pod existujúcimi nehnuteľnosťami obce alebo ako prípravu na budúcu IBV. Žiadali sme začiatkom tohto roka o dotácie

od ministerstiev a Žilinského samosprávneho kraja na rekonštrukciu rozhlasu, modernizáciu obecného úradu, výmenu okien a dverí na kultúrnom dome, Wi-Fi4EU na realizáciu sietí verejného wifi a základ pre kamerový systém obce. Prebehlo rokova-

Antibakteriálne rúška rozdávané občanom

nie s firmou Fibris o možnosti vybudovania optickej siete do obce. Koncom minulého roka sme splatili jeden z komerčných úverov a prehodnotili celú úverovú zadlženosť obce. Na základe bankových ponúk sme prefinancovali zvyšné komerčné úvery novým úverom s výhodnejšími podmienkami a lepšou úrokovou sadzbou. Prehodnotil sa stav financií a aj napriek potrebe dofinancovať niektoré služby obce sme nepristúpili k zvýšeniu daní a riešime to úsporami v iných oblastiach, prípadne tak, že obec si veľa činností súvisiacich s údržbou obce robí svojpomocne. Aj napriek prudkému nárastu poplatkov za odpady v mestách a obciach na Slovensku, v našej obci sme zvýšili poplatok len na najnižšiu možnú hranicu (z 0,036,- eur na osobu za deň, na 0,044,- eur, čo je ročný nárast o 3,04,- eur na rok za jednu osobu) a ostatné poplatky ostali nezmenené. Čaká nás prehodnocovanie zberu odpadov, ak by sa nám podaril vybaviť príspevok na zberné nádoby na plast, chceli by sme postupne prejsť na individuálne separovanie v domácnostiach, ako je to aj pri komunálnom odpade. Znamená to, že každá domácnosť by mala svoju nádobu na plasty a neskôr aj papier. Veľmi nás trápili čierne skládky a nezodpovednosť ľudí pri nakladaní s odpadom.

Čaká nás hektické obdobie leta, máme ešte veľa plánov a projektov, no uvidíme ako sa budú vyvíjať príjmy obce závislé od štátneho rozpočtu, aké obmedzenia z dôvodu pandémie budú a ako dlho budú v platnosti. Keďže je zákaz zhromažďovania, obec zrušila kultúrne akcie, ktoré mala naplánované. Hasiči „na Ducha“ postavili máj, avšak oslavy 95. výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru musíme zrušiť, spolu s ostatnými ďalšími kultúrno-spoločenskými akciami, ktoré boli plánované na jar a leto.

Vďaka pandémie sa nám zmenil bežný život, vychodené denné chodníčky zrazu nefungujú a museli sme sa prispôbiť a nájsť čo najlepšie východiská a popasovať sa s aktuálnou situáciou. Nie je to ľahké obdobie, ale verím, že každému z nás prinesie čas na prehodnotenie priorit a možno aj prehodnotenie často negatívneho prístupu k veciam a ľuďom okolo nás a nájdeme v sebe ústretovosť a spolupatričnosť, ktorá nám posledné desaťročia chýba a spoločne, posilnení novými skúsenosťami, vykročíme do ďalšieho obdobia. Chcem sa ešte aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí aj napriek neľahkej situácii, vedeli podať pomocnú ruku a všetkým nám želám veľa zdravia, trpezlivosti a optimizmu do ďalších dní.

Ing. Alena Vlčková

Výučba detí na obecnom úrade.

PRÍCHOD MIKULÁŠA

Mikuláš navštívil našu obec a rozdal deťom balíčky

Večerné ticho 6. decembra prelomili zvonce čerta a spev anjelov, ktoré boli predzvestou príchodu Mikuláša. Všetky zvedavé deti sa stretli pod stromčekom a so zatajeným dychom čakali odkiaľ príde Mikuláš. V tme však nebolo nič vidieť, tak hlasno spolu s Mikulášom zakričali do čiernej tmy „Stromček zasviet sa!“. Až druhýkrát, za silného zvolania, svetlo zaplavilo okolie a stromček sa ukázal v plnej svojej kráse aj s jasnou hviezdou na špici. Mikuláš si po únavnej ceste s košom plným balíčkov sadol na mikulášsky stolec a volal deti, aby si vypočuli ich básničky, dohodovoril im, ak boli počas roka zlé a pochválil, ak celý rok počúvali a anjeli im odovzdali balíčky plné dobrôt.

A. V.

POSEDENIE PRE SENIOROV

Posedenie pre seniorov spríjemňuje hudobný program

Na oknách mráz namaľoval prvé kvety zimy a my sme sa 6. decembra stretli opäť po roku pri spoločnom posedení seniorov. O 15. hodine sa začali schádzať prví účastníci posedenia. Komu už neslúžili vekom unavené nohy a cesta do kultúrneho domu pre neho bola únavná, zavolali na obecný úrad, odkiaľ sme ich prišli vyzdvihnúť autom. Sála kultúrneho domu sa naplnila veľmi rýchlo. Starostka obce na začiatok predniesla pár veršov a všetkých privítala, poďakovala a odovzdala slovo zástupcovi PhDr. Petrovi Vítekovi, ktorý predniesol báseň od jamnického rodáka Bohuslava Klíma Hájomila s názvom Švihrovská. Potom sa už rozoznel krásny hlas Alenky Vozárikovej, ktorá sa spolu s manželom postarala o hudobné spostenie programu. Vystúpili aj šikovné jamnické deti Samko Čupka, Tereška Tomčíková, Ad'ka Červeňová, Ruženka Porubiaková, Jakubko Porubiak, Evka Porubiaková, Martinko Trnka a Miško

Spišiek, ktoré si pre našich seniorov nacvičili pásmo poézie. Čas utekal ako voda pri plných stoloch rôznych dobrôt, ale hlavne pri spoločných rozhovoroch o radoch aj starostiach bežného života, o boľavých a nepočúvných nohách, o potešeniach s vnúcatami, ale aj celou rodinou... A tak plní radosti a spokojnosti, že sme sa opäť stretli a mohli spolu stráviť príjemné chvíle, podeliť sa navzájom so svojimi radoťami aj starosťami, trochu poklebetiť, zaželeli sme si spokojné vianočné sviatky, dobré zdravie a odobrali sme sa do svojich domovov. **A. V.**

Starostka a zástupca PhDr. Peter Vítek sa venujú seniorom.

VEREJNÉ HOVORY SO STAROSTKOU OBCE A OBECNÝM ZASTUPITEĽSTVOM

Niekoľko dní pred zasadnutím obecného zastupiteľstva 11.12.2019 vedenie obce pozvalo všetkých občanov na spoločné stretnutie, ktorého ústrednou témou bol návrh rozpočtu obce na rok 2020, ale aj prehodnotenie a rozdiskutovanie problémov v obci. Starostka odprezentovala štruktúru rozpočtu, vysvetlila legislatívne požiadavky a spôsob zostavovania rozpočtu a podrobne prešla jednotlivé príjmové a výdavkové položky v návrhu rozpočtu. Občania mali možnosť sa pýtať na všetky veci, ktoré ich v rámci chodu a spravovania obce zaujímajú. Rozdiskutovali sa hlavne kapitálové projekty plánované na rok 2020, rekonštrukcie a modernizácie, plánovanú výstavbu, predstavu realizácie služieb zabezpečujúcich údržbu v obci a to hlavne kosenie, vývoz odpadov, zimnú údržbu a starostlivosť o zeleň. Na všetky podnety starostka spolu s poslancami detailne a vyčerpávajúco občanom odpovedali. Po zodpovedaní všetkých otázok starostka obce poďakovala prítomným za záujem o veci verejné a účasť na verejných hovoroch a vyzdvihla prínosy týchto hovorov, kde občania vyjadrili svoj názor a prispeli svojimi postrehmi, s ktorými vedenie obce môže ďalej pracovať. Vzhľadom na nízku účasť vyslovila nádej, že v budúcnosti sa týchto hovorov bude zúčastňovať viac občanov, čo by pomohlo rýchlejšie a konštruktívnejšie vyriešiť väčší rozsah problémov, ktoré trápia obyvateľov obce. Nakoniec pozvala všetkých aj na obecné zastupiteľstvo, kde sa budú riešiť aj ďalšie dôležité témy.

Starostka obce prezentuje návrh rozpočtu na rok 2020

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

Starostka obce zvolala záverečné obecné zastupiteľstvo na 16. decembra 2019. Od 16. hodiny sa prerokovali všetky dôležité témy, potrebné pre správne uzatvorenie roku 2019 a nastavenie rozpočtu na rok 2020 spolu s výhľadovými rokmi 2021 a 2022. Obecné zastupiteľstvo prehodnotilo všetky dôležité všeobecne záväzné nariadenia a zmluvy na rok 2020. Hovorilo sa o prefinancovaní starého komerčného úveru (na dobudovanie bytovky č. 82) novým úverom za výhodnejších podmienok. Starostka vysvetlila dôvod zvyšovania poplatku za vývoz TKO a zmeny všeobecne záväzných nariadení, riešili sa majetkovoprávne vysporiadania pozemkov pod obecnými nehnuteľnosťami, rozdiskutoval sa a nakoniec aj schválil rozpočet obce na rok 2020 a výhľadové roky spolu so všetkými dotáciami pre jednotlivé organizácie obce. Schválili sa ďalšie prerobené smernice, doplnil sa štatút obce o nevyhnutné informácie týkajúce sa verejného obstarávania. Prítomní občania obce mali možnosť doplniť rokovanie a aktívne sa zúčastniť na diskusiách o témach, ktoré ich zaujímali. Po náročnom, ale úspešnom niekoľkohodinovom rokovaní sa podarilo všetky body schváliť a starostka obce poďakovala obyvateľom aj poslancom za celoročnú prácu a povzbudila ich do ďalšej činnosti v budúcom roku.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO OBCE

Miera separácie odpadov za rok 2019 bez započítania koeficientu za kompostovanie dosiahla v našej obci 38%, čo je nárast oproti roku 2018 len o 3,66 %, takže sa obci zvýšil poplatok za vývoz a skládkovanie odpadov na rok 2020, čo musela premietnuť aj do poplatku hradeného občanmi za likvidáciu tuhého komunálneho odpadu (TKO). Od budúceho roka sa bude sledovať aj miera vyseparovanosti komunálneho odpadu, to znamená, že každá nádoba s vaším komunálnym odpadom pôjde na separačnú linku a zistí sa, koľko by sa dalo z vášho komunálneho odpadu ešte vyseparovať, keby ste k separácii pristupovali zodpovedne a triedili a kompostovali na 100%.

Cieľ separovateľnosti z komunálneho odpadu podľa zákona:

do 30.06.2020	do 30.06.2021	do 30.06.2022
40%	50%	60%

Miera vyseparovanosti TKO by vo vašej zbernej nádobe nemala byť nižšia ako 60%, inak sa budú prirátavať ďalšie enormné navýšenia poplatkov a sankcie za zlé separovanie zo strany štátu a teda obec bude nútená na základe vašich zlých čísel separovanosti odpadu, pristúpiť k zvýšeniu poplatku za odpady, avšak nie tak ako tomu bolo na tento rok z 13,17 eur na 16,10 eur, čo je navýšenie o 3,07 eur, ale zvyšovanie bude niekoľkonásobné. Preto sa naozaj začneme vzdelávať a pristupujeme k separácii a nášmu životnému prostrediu zodpovedne, lebo postupne nám to zoberie čoraz viac peňazí z našich peňaženiek.

Na rokovaní s Envipakom na sklonku roka 2019 obec dohodla, že od roku 2020 bude častejší vývoz separovaných zložiek - papier, plasty t. j. o jeden vývoz mesačne viac ako minulý rok. Od mája pribudli 3 ks 1100 l nádob na separovanie plastu, ktoré boli umiestnené na stojisku pod základnou školou, pri OcÚ a stojisku pri rodinnom dome č. 168. Postupne chce vedenie obce pristúpiť k separácii triedených zložiek (v prvej etape plasty) v každej domácnosti a teda vybaviť každú nehnuteľnosť nádobou na separovaný odpad, ktorý sa bude vyvážať podobne ako komunálny odpad. V niekoľkých vývozech plastov v tomto roku sa našli uhynuté zvieratá, šatstvo, topánky, kabelky, periny, použité plienky, ktoré znehodnotili celý vývoz v daný deň a z toho dôvodu nám zberová spoločnosť OZO Ľupčianka vyúčtovala zvýšené náklady, keďže celý objem sa musel zlikvidovať ako komunálny odpad a nepočíta sa nám tento vývoz do miery separácie odpadov.

ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VÔD (ČOV)

Plná zberná nádoba - denný odpad, ktorý znefunkčňuje ČOV

Tak ako sme už avizovali v predošlých novinách, stav obecnej „čističky“ bol nevyhovujúci a to najmä kvôli odpadu, ktorý vhadzujú občania do svojich kanalizácií. Každodenne zápasíme s množstvom vlhčených utierok, rôznych handier, hygienických dámskych vložiek a tampónov, kobercov a častí odevov upchávajúcich sito vo vstupnej šachte ČOV a namotávajúcích sa na miešadlo v zbernej nádrži (elektromotor poháňajúci miešadlo už 2x zhorel a museli sme ho vymeniť, čo nebola lacná záležitosť). Zvyšky vareného jedla, oleje zabíjajú mikroorganizmy, ktoré zabezpečujú rozloženie a spracovanie kalov a sú nevyhnutné pre správne fungovanie ČOV. Jedným z najväčších problémov sú spomínané vlhčené utierky a vlasy, ktoré sa nerozložia ako toaletný papier, ale prichytávajú sa na nich ďalšie nečistoty a vytvárajú koncentrovaný zhluk nečistôt, ktorý ďalej upcháva potrubia. Od septembra minulého roku sme sa pasovali s problematickým chodom čistiarene a boli sme len o krôčik od vyhlásenia havarijného stavu a uzavretia čističky na niekoľko týždňov, prípadne mesiacov. Prišli

Čistenie a znovuspustenie ČOV

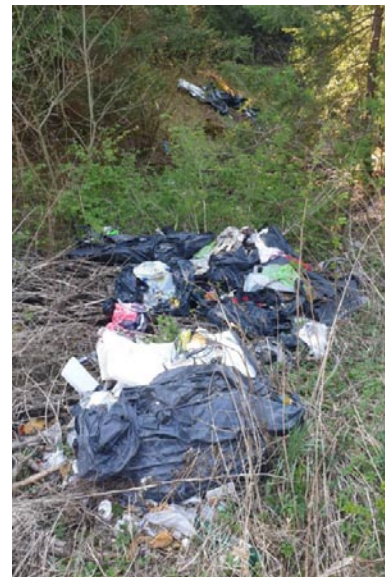
Čierna skládka Jochy

technológovia z firmy Ekoservis z Veľkého Slavkova, odborníci z Liptovskej vodárenskej spoločnosti a. s. a spoločne sme hľadali možnosť ako spriechniť a opraviť čistiareň bez toho, aby ste to vy občania pocítili a musel sa vyhlásiť havarijný stav. A tak niekoľko týždňov v zime, mraze a vetre sme strávili na čistiarni prečerpávaním vody, čistením potrubí, odkalovaním nádrží, aby sa postupne krok po kroku dala čistiareň pomaly do bežného chodu. Preto sa chcem veľmi pekne poďakovať Petrovi Sedláčkovi, Milanovi Handrkovi, Radoslavovi Zacharovi, ktorí intenzívne pracovali na čistiarni, bez ohľadu na počasie. Po vyčerpávaní týždňoch, keď sme sa namiesto bežnej agendy, ktorá nás čakala pred koncom roka (zostavovanie rozpočtu, vypracovanie VZN, uzatvorenie otvorených spisov, atď.) venovali veciam, ktoré nemuseli nastať, v prípade, že by sme si všetci vstúpili do svedomia a zamysleli sa pred vrhodením každej veci do toalety, drezu alebo výlevky, či to tam vôbec patrí a tak predišli podobným situáciám.

ČIERNE SKLÁDKY

Celý kataster Jamníka je zaplavený odpadom! V zimných aj jarných dňoch sa vedeniu obce spolu s dobrovoľníkmi Jaroslavom Jozefčekom, ktorý poskytol aj techniku na zvoz odpadu, Dominikom Helebrantom, Šimonom Tomčíkom, Milanom Handrkom, Radoslavom Zacharom, Miroslavom Kokym, Dušanom Sochorom a dobrovoľným hasičským zborom podarilo vyzbierať „tony“ nelegálneho odpadu na čiernych skládkach v celom katastri obce. Pani Marcela Jozefčeková nám prichystala tabule so zákazom vyvážať odpad a tvoriť nelegálne skládky, ktoré dobrovoľníci osadili v teréne. Je nám ľúto, že aj napriek niekoľkým stojiskám na odpad v obci, kde môže byť odpad bezplatne vyhodnený, ľudia radšej znečisťujú prírodu a vyhodia ho do potoka, za kríky, dajú si dokonca námahu zaviesť ho až na ústie Račkovej doliny. Dúfame, že tieto skládky nevytvoril

nikto z našich občanov a že Jamničania sa o svoje okolie príkladne starajú. Vedenie obce sa aj touto cestou chce poďakovať a vyzdvihnúť záslužnú činnosť všetkých dobrovoľníkov, ktorí sa angažovali a pomáhajú v boji s nelegálnymi skládkami a nie je im ľahostajné životné prostredie a aj vzhľad našej obce. V prípade, že by ste sa k nám chceli pridať, zavolaajte na obecný úrad. Taktiež si všimajte možných znečisťovateľov a upozorňujte na nich. Zo zákona likvidáciu čiernych skládok v svojom katastrálnom území musí zabezpečiť obec a v prípade, že sa nenájde vinník, obec v plnej miere znáša náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, čím odčerpáva nemalé finančné prostriedky zo svojho rozpočtu, ktoré by mohli byť použité na zveľadenie obce.

Čierna skládka Nemová

Odpad z čiernej skládky smer cesta do Beňadikovej

Odpad z čiernej skládky vstup do dediny – Mokrad.

Zvoz odpadu z okolia cesty smer Podtureň.

KOMPOSTOVANIE A KOMPOSTÉRY

Obec zabezpečuje chýbajúce kompostéry tak, aby v priebehu júna boli k dispozícii pre všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci, ale tiež pre všetky nehnuteľnosti, ktoré sú využívané ako chaty a každý občan bude schopný si kompostovať na vlastnom pozemku tak, ako mu to ukladá zákon. Po skončení pandémie by chcela obec zorganizovať školenie o správnom kompostovaní, aby sme sa naučili čo najefektívnejšie a správne využívať kompostovacie zariadenia, či už tie, ktoré dá k dispozícii obec, alebo aj ekologické domáce kompostárne, ktoré si viete v prípade potreby bez veľkých nákladov zhotoviť doma na záhrade.

ŠINKOVIŠTE

Šinkovište svoje brány neotvorilo podľa plánu 1.4.2020 z dôvodu komplikovanej situácie s korona vírusom a na to nadväzujúce obmedzenia ako aj nariadenia vlády SR a hlavného hygienika. Avšak vzhľadom na akútnu potrebu likvidácie zeleného odpadu zo záhrad obec pristúpila ku jednorázovému otvoreniu Šinkovišťa (4. 4. 2020) na vývoz konárov, čečiny, aby sa záhradkári nemuseli pasovať s množstvom kopiačieho sa zeleného odpadu na záhradách, a aby sme sa všetci spolu mohli tešiť z uprataných záhrad a príchodu jari. Šinkovište bolo k dispozícii na 3 hodiny a pod dohľadom starostky obce, aby sa zelený odpad správne triedil a dával na označené miesta a zbytočne sa nemiešal ako v minulosti, čo pomôže obci pri ďalšom jeho spracovaní napr. konáre zoštíepkovať atď. Popri tom sa zbieral elektroodpad s pomocou Zuzany Spišskej, ktorá od občanov preberala elektroodpad a uskladňovala ho do

obecných skladov, odkiaľ bol neskôr vyvezený spoločnosťou Ekoray. Keďže pri posledných zberoch z domácností sa stávalo, že neznámi občania vyberali kovové časti tohto odpadu a ostávali len plastové zvyšky, ktoré nám nechceli firmy zobrať, obec sa rozhodla pristúpiť k centrálnemu zberu na jednom mieste. Počas tohto sobotňajšieho popoludnia taktiež ďalšia časť obyvateľov dostala kompostéry.

Nebezpečný odpad vyhodnený do veľkoobjemových kontajnerov

Minulý rok mala obec 8 mesiacov pristavené veľkoobjemové kontajnery a otvorené Šinkovište 7 dní v týždni. Nezodpovednosť jednotlivcov, ktorý vhadzovali nebezpečný odpad napr. farby, riedidlá, lieky, ale tiež separovateľné zložky ako sú plasty, papier, sklo do pristavených kontajnerov a tiež zelený odpad bol vysýpaný hneď za bránu a nie na to určené a tabuľou označené miesto, obec ani po uvoľnení obmedzení neotvorí brány Šinkovišťa na trvalo. Podľa zákona má obec zabezpečiť dvakrát ročne zber zeleného odpadu a nebezpečného/elektroodpadu a veľkoobjemového odpadu. Keďže tento rok budú odovzdané kompostéry do všetkých rodinných domov, **obec sa bude riadiť príslušnou reguláciou zákona a zber bude riešiť nasledovne:**

apríl 2020 – už prebehol zber zeleného odpadu, elektroodpadu aj veľkoobjemového odpadu,

september/október 2020 – obec vyhlási presné dni a čas, kedy budú veľkoobjemové kontajnery sprístupnené,

iné mesiace - po telefonickej alebo ústnej dohode s OcÚ.

Stavebný odpad sa dá celoročne odviezť na skládku do Lipt. Hrádku, prípadne vám ho zlikvidujú Prima stavebniny, alebo iná certifikovaná firma na likvidáciu tohto druhu odpadu.

V čase uzatvorenia Šinkovišťa od 31.11.2019, aj napriek oznamom, reguláciám, posilneným častejším vývozom odpadov a možnosti správnej likvidácie odpadu po dohode s obecným úradom (telefónne čísla uvedené na oznamovacej tabuli na Šinkovišti), vznikali nové čierne skládky v okolí Šinkovišťa, prípadne bolo poškodzované oplotenie areálu. Preto sa na Šinkovište umiestnila kamera. Všetky nahrávky z kamier budú priamo odovzdané polícii, bez predošlej konzultácie a komunikácie, prípadne dohovoru dotknutých osôb a budú priamo riešené ako

Šinkovište zatvorené a monitorované kamerou.

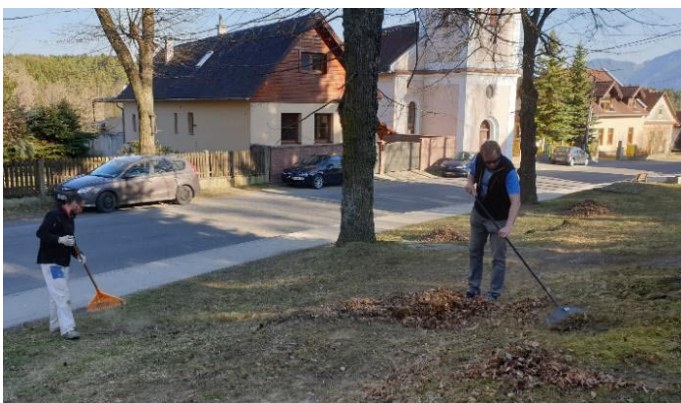
priestupok, prípadne trestný čin ak bude skutok spĺňať náležitosti a povahu tohto skutku podľa trestného zákona, prípadne zákona o odpadoch za vytváranie čiernych skládok. Pristupujeme k tomuto radikálnejšiemu riešeniu aj z dôvodu, že obec poskytuje niekoľko variantov na vývoz a likvidáciu všetkých druhov odpadov. Po konzultácii s obecným úradom je možné uložiť odpad do veľkoobjemových kontajnerov, prípadne nájsť iné vyhovujúce riešenie. Obec nechce komplikovať občanom život a obmedzovať ich pri vývoze a likvidácii odpadov, ale potrebuje mať prehľad o druhu vyvázaného odpadu

Vývoz a triedenie zeleného odpadu na Šinkovišti

a jeho správneho uloženia na Šinkovište. Vždy je ochota obce dohodnúť kde, kedy a ako sa váš odpad môže vyviezť tak, aby to bolo aj pre obec čo najefektívnejšie a neplatili sme napríklad za zbytočnú vodu, ktorá sa drží v matracoch, molitanoch vo veľkoobjemových kontajneroch po dažďoch a podobne. Obec s vami chce komunikovať, tak prosíme, aby ste aj vy obyvatelia rešpektovali určité obmedzenia. Skúsme nájsť kompromisné riešenie pre obidve strany a komunikovať spolu, východisko sa vždy nájde.

JARNÉ UPRATOVANIE

Dobrovoľníci pri jarnom upratovaní.

Aj keď v obmedzenom režime, ale podarilo sa nám vďaka niektorým ochotným rodinám a jednotlivcom pred Veľkou nocou zorganizovať jarné upratovanie. Nebolo to také typické ako minulý rok, kde sme sa spoločne stretli, ale tento rok v dôsledku obmedzujúcich nariadení, každý v iný deň pridal ruku k dielu, no výsledok bol viac než úctyhodný. Starostka rozniesla vaky, prípadne si obyvatelia zavolali na obecný úrad a obec im dala k dispozícii „big bagy“, aby do nich mohli vyhrabať lístie a trávu.

Dobrovoľníci a majitelia príslušných nehnuteľností so starostkou vyhrabali nielen pred svojimi rodinnými domami, ale aj obecnú verejnú zeleň a tiež súkromné pahôrky, o ktoré sa vlastníci nestarajú ako by mali. Po uvoľnení prísnych epidemiologických obmedzení Milan Handrk, Radoslav Zachar, Miroslav Koky a Dušan Sochor všetky vaky a konáre pozvážali na Šinkovište. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa zapojili do jarného upratovania a pomohli upratať a zveľadiť obec. **ĎAKUJEME!**

Zvážanie lístia na vyhrabaných verejných priestranstvách

VEREJNÁ ZELEŇ

Sadenie stromčekov

Náš Jamník je taká zelená oáza. Nie sme obec s nejakou významnejšou prírodnou či historickou pamiatkou, no máme tu pokojné bývanie, klud a veľa stromov. Naším symbolom okrem hlucháňa sú tie tri krásne 100-ročné obecné duby (Michal Trnka Mevčiak *1909 - †1991 spomínal, že ich pomáhal sadiť ako chlapec). Bývali štyri, škoda toho jedného. Jedinečná je tiež naša aleja červených smrekov na cintoríne, takú môžete vidieť len málokde. Dnes v období čoraz väčšieho sucha je každý strom vzácny, stromy a zadržiavanie vody v krajine sú najúčinnnejšie zbrane proti neustálemu otepľovaniu.

V polovici apríla pán Ing. Vladimír Vlček vysadil nové stromy pri ceste do Podturne. „Rozhodol som sa, že k tým naším dubom v obci pridám ďalšie a začiatkom apríla som popri ceste do Podturne zasadil päť stromčekov a jeden doma. Polievanie aj napriek veľkému suchu pomohlo a dnes sa môžem tešiť, že sa všetky prijali. Popri cestách sa vždy vysádzali aleje, len s nimi má cesta svoju dušu a prechádzka po nej svoje čaro. Rád by som túto našu aleju popri ceste do Podturne zachoval, dosadil, vyčistil a udržiaval. Je to príjemná prechádzková a oddychová zóna pre nás aj pre návštevníkov našej obce. Ak sa nájde medzi Vami niekto, kto by sa chcel ku mne pripojiť bude vítaný, verím, že sám nezostanem. Spojte sa so mnou priamo (RD č. 137), alebo cez starostku.“ hovorí pán Vlček. Sme radi, že aj v našej obci sa nájdu ľudia oddaní prírode. Chceli by sme spoločne v spolupráci s dobrovoľníkmi obnovovať zeleň v obci, vyčistiť niektoré lokality, ako napríklad sady na pastovníku. V blízkosti potoka Jamníčka sú vzácne mokrade, ale aj staré odrody ovocných stromov, ktoré by sme radi zachovali a urobili pre nás a naše rodiny v tejto lokalite oddychovú zónu. Rovnako máme v pláne vybudovať náučný chodník starou cestou k cintorínu. Radi by sme Vás preto oslovili a zorganizovali školených ľudí, ktorí by sa spolu s nami pustili do sice na začiatok ťažkej práce, ale výsledný efekt bude určite krásny. V prípade záujmu o takúto činnosť sa nám prosím ozvite na obecný úrad.

Ing. Vladimír Vlček sadiť duby popri ceste do Podturne.

A. V.

Údržba vojnových hrobov a zeleň v obci

Aktívne ženy Alenka Laučíková, Zdenka Ostružková, Zuzana Spišková sa aj túto jar postarali o vyčistenie, vypletie a úpravu vojnových hrobov na cintoríne a tak tiež upravili okolie parkoviska, ktoré bolo už niekoľko rokov zanedbané. Starostka obce s Editou Vlčkovou vysadili do obecných kvetníakov letničky, ktoré budú skrášľovať našu obec počas nadchádzajúceho leta.

Starostka obce pri sadení zelene v obci

DROBNÉ OPRAVY A ÚDRŽBA V OBCI

V rámci drobných úprav v obci sa urobilo veľa. Zodvihol sa prístrešok na cintoríne a ukotvil sa kovovými sponami, keďže nebol predtým vhodne osadený a drevený rám na spodku prístrešku začal v priebehu rokov hniť. Kúpil sa na cintorín nový hydrant, ktorý bude osadený a prístrešok v priebehu júna dostane aj nový náter. Namaľovaná bude aj studňa na pahôrku a tiež autobusová zastávka, na ktorej bude opravená strešná krytina. V autobusovej zastávke pribudla tabuľa na oznamy a plagáty. Opravila a zasklila sa úradná tabuľa. Vyčistila, upravila a zrovnala sa časť šinkovišťa. Spevnil sa vstup do čistiareň odpadových vôd, aby aj v prípade namoknutého podlažia sa dostali fekálne a údržbové vozidlá až priamo k nádržiam.

Oprava prístrešku na cintoríne.

Šinkovište pred vyčistením.

Šinkovište po vyčistení.

Opravená a zasklená úradná tabuľa.

Nová tabuľa na oznamy v autobusovej zastávke vyrobená D. Spišekom

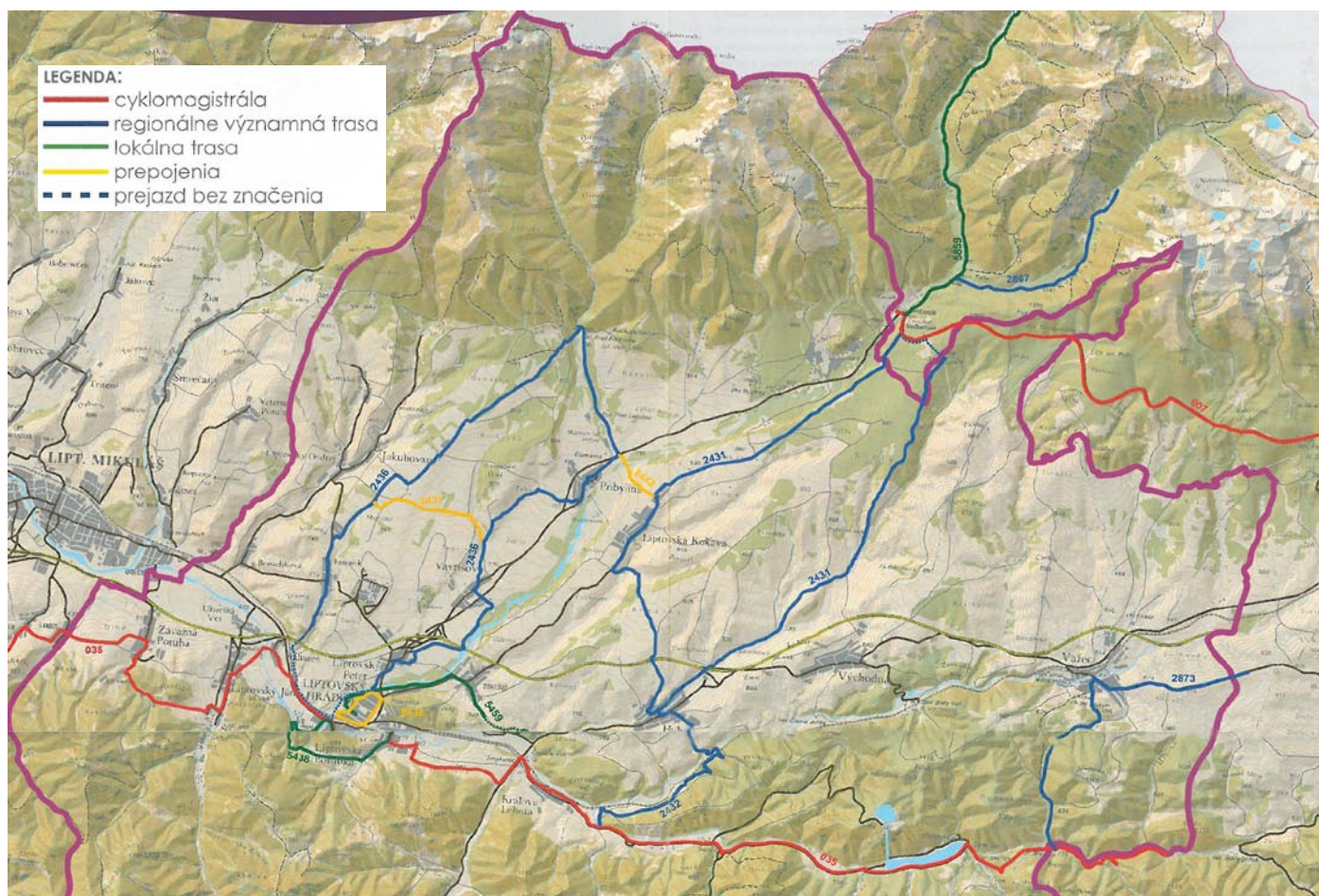

M. Vlček, M. Koky a M. Handrk spevňujú a upravujú vstup ku ČOV

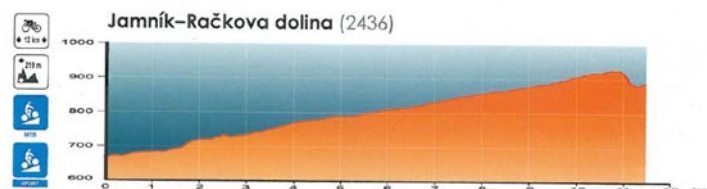
OBEČNÁ KNIŽNICA

Plná miestnosť kníh, informácií, literárnych zážitkov a predsa tak prázdna. Vyhovárajúc sa na elektronizáciu, digitalizáciu a ďalšie výdobytky techniky, prestali sme navštevovať knižnice vo všeobecnosti a tak aj tá naša obecná knižnica žije prázdnotou. Oprášili sme spoluprácu s Mikulášskou knižnicou Belopotockého a nadviazali kontakt s Univerzitnou knižnicou v Košiciach, zaregistrovali sme sa do asociácie knižníc, aby sme mali zase o krok bližšie k možnosti využívať externé zdroje na podporu kultúry. Hráme sa s myšlienkou zrevidovať knihy a skúsiť modernejší pohľad na prácu s knihou. Vôňu knihy, šumenie strán nič nenahradí, ale doba sa zmenila, chceli by sme zrevidovať knihy, urobiť zoznamy existujúcich a pripraviť stratégiu obohatenia knižného fondu. Radi by sme prostredníctvom knižnice zastrešili aj rôzne besedy, výstavy, historické a filmové večery v našej obci, a taktiež priviedli aj našich najmenších k láske ku knihám prostredníctvom pravidelných detských čítaní rozprávok alebo stretnutí v knižnici... Cesty spolupráce sú nadviazané, chýba nám len niekto zapálený pre takúto aktivitu, aby nám pomohol skoordinať niektoré činnosti a pomohol, možno na prvý pohľad z ruiny kníh, postaviť fungujúci a obohacujúci prvok našej dediny. Ak by ste mali záujem pridať sa na cestu našich idealistických predstáv fungujúcej komunity, dajte nám vedieť na obecný úrad a krok po kroku spoločne niečo pekné zrealizujeme.

CYKLOTRASY

Cykloturizmus je najrýchlejšie sa rozvíjajúca oblasť cestovného ruchu. Cyklotrasy ako turistický produkt i ako alternatívna doprava (infraštruktúra) ovplyvňujú príliv turistov, podporujú podnikateľské aktivity, rozvoj remesiel, sprístupňujú prírodné, historické a kultúrne dedičstvo, vytvárajú podmienky pre cezhraničnú spoluprácu. Zároveň motivujú širokú skupinu obyvateľstva k zdravému životnému štýlu, preto by sme vám chceli postupne predstaviť aspoň niektoré cyklotrasy v blízkosti našej obce, na ktoré sa môžete počas leta vybrať. Komplexnú mapu pre cyklistov môžete nájsť na stránke OOCR Liptovský Mikuláš.

„Prosba leša“ pri horskom prameni v Račkovej doline pod hotelom Orešnica, na trase náučného chodníka a cyklotrasy.

FAŠIANGY V JAMNÍKU 2020

Fašiangový sprievod s muzikou pred kultúrnym domom. Foto: P. Matejček

V poradí už 8. ročník úspešnej akcie Fašiangy v Jamníku sa uskutočnil dňa 22. februára 2020. Aj napriek tomu, že v 1. čísle Jamničana sme uviedli, že prvý ročník sa uskutočnil v roku 2013, zabudli sme uviesť, že nultý ročník sa uskutočnil už 18. februára 2012, akcia ničím nezaostávala za „fašiangovaním“ v minulých rokoch. Ozvali sa dokonca hlasy, že bola jednou z tých najvydarenejších.

Príprava bola, ako vždy, náročná. Zabíjačkové špeciality vyrobila partia chlapov z výboru nášho Urbárskeho pozemkového spoločenstva. Aj tento rok stáli za celým prípravným úsilím Pavel Ďuriš a Ján Vyšný, ktorí zabezpečili dovoz surovín, parákov, plynových fliaš, mlynčekov a ostatných „výrobných prostriedkov“. Prípravný tím výrobkov dotvárali aj ďalší členovia výboru: V. Kováč, J. Paukovček, J. Jozefček a Ing. M. Paukovček. Táto partia dobrovoľníkov pripravila vynikajúce klobásky, jaternice a tlačenkú. Pri viazaní jaterníc a záverečnom sprataní priestorov spolku chovateľov, v ktorom sa celá príprava uskutočnila, pomohli ako obvyčajne členky Klubu žien v Jamníku ale aj ďalšie ochotné ruky: A. Ďurišová, O. Šišková, O. Mancová, I. Vyšná, M. Hapoňová, Z. Dzuriaková, M. Gejdošová.

V sobotu ráno už partia urbárikov stála pri varení kapus-ty s mäsom a pripojil sa aj I. Borsík, ktorý aj tento rok uvaril vynikajúci jahňací guláš, na ktorý mäso sponzorsky dodala

spoločnosť Agria a. s. Liptovský Ondrej. Popri týchto prípravách piekli šišky dámy z klubu žien: E. Vyšná, I. Vyšná, M. Sochorová a Hapoňová. Aj tento rok sa šišky rozchytali ako prvé. Pre prvých účastníkov fašiangov, ktorí prichádzali už pred 11. hodinou to veru bola „dobrota nevidaná“.

Pri výdajných pulloch sa zvrátili až do večera P. Paukovček, M. Paukovček, J. Beňo a J. Benko. Je to náročná úloha, ktorá vyžaduje všetko možné, no najmä výdrž od 11. do 17. hodiny, keď sa začína upratovať a umývať. To už ale opäť nastupujú členovia výboru urbáru, ktorí spracú pulty, stoly a všetko príslušenstvo.

Sprievod masiek sa začal o 11. hodine pred kultúrnym domom. Opäť sme privítali členov Hornoliptovského kuruckého regimentu z Vavrišova, ktorí nechýbali ani na jednom ročníku našej akcie. Rovnako nás svojou prítomnosťou potešili muzikanti - „fíškusi známi“: Ľ. Patsch, J. Guráň, J. Havčo, E. Michník, R. Hoffmann a E. Mydlíar. Každý rok absolvujú „túru“ po Jamníku spolu so sprievodom masiek. Ten sa začal úvítacou rečou zástupcu starostky PhDr. P. Vitéka, ako obecného sluhu a oficiálnym príhovorom starostky obce Ing. Aleny Vlčkovej. Po výstrele kuruckého regimentu a povelu fašiangového gazdu M. Vavru sa celý sprievod pohol hore dedinou, aby poprial zdravie a šťastie v domácnostiach, ktoré vyšli na ulicu a počastovali veselých bursovníkov. Sprievod, tak ako obvyčajne, prešiel hore

Výdaj jedla na ochutnávke špecialít – J. Beňo. Foto: P. Matejček

Členky Klubu žien tvoria každý rok neoddeliteľnú súčasť sprievodu masiek Foto: P. Matejček

Muzikanti opäť výrazne obohatili fašiangy. Foto: P. Matejček

dedinou, vrátil sa dole ku obecnému úradu, pokračoval do domov pri vstupe do obce, Novou ulicou, hore Benkovie ulicou, až na koniec dediny smerom na Podtureň, späť Športovou ulicou ku posledným domom smerom na Beňadikovu a späť ku kultúrnemu domu. Keďže Jamníčania sú známi svojou pohostinnosťou, je to náročná trasa nielen na chodenie, ale najmä na jedenie a pitie. Aj tento rok sme ju absolvovali s členkami klubu žien a ďalšími dobrovoľníkmi úspešne. S kapelou sme si zaspievali, zatancovali a príjemne unavení sme sa vrátili ku kultúrnemu domu.

Oficiálna časť Fašiangov v Jamníku 2020 sa ukončila krátkou scénkou „Odsúdenie jamníckeho kapúňa“, v ktorej účinkovali P. Vítek, B. Vítková, D. Spišek a P. Vyšný. Scénka mala úspech. Humornou príhodou sa pochváli D. Spišek, ktorý nepoužíval pri svojich vstupoch ako všetečnej Cigánky mikrofón a tak mu jedna pani z hľadiska naznačila, aby scénku nevyrušoval. Krmenho kohúta (kapúňa) sme za jeho hriechy uvarili v hrnci a tak sa skončila scénka a fašiangový program uzavrela krátkym príhovorom starostka obce Ing. A. Vlčková. Poďakovala zúčastneným a účinkujúcim a pozvala na ochutnávku výrobkov.

Neoficiálna časť je vždy veľmi vyhľadávanou, pretože ľudia sa stretnú pri dobrom jedle a pití a majú možnosť sa porozprávať. Tento rok bola krčma bez krčmára, ale „šenk“ si vzali na starosti hasiči pod vedením Pavla Paukovčeka a Pavla Ďuriša

ml. A veru mali sa čo zvrtať. Keď ľudia dojedli, lákal ich pohár čapovaného piva, malinovky a určite aj nejaký ten pohárik tvrdého. Krčma bola plná, ako hovoria Rusi: „narodu bylo tma“. Darma, mi Jamníčania sme už cítili, že niečo počas nasledujúceho obdobia príde a posekanie v krčmičke nám osud kvôli Koronavírusu dlhšie nedopraje...

Popri tom už DJ Julo Dzuriak so svojim pomocníkom P. Vítekom chystali sálu na „Disco party“. Scéna bola na naše malé pomery náročná, okrem konzoly, počítača, hlasového vocodera, scénu dopĺňal aj celkom slušný počet svetiel. Medzi 19. a 20. hodinou sa sála postupne naplňala a ako ubúdalo ľudí v krčme, pribúdali na parkete. Približne do polnoci sa ľudia ku spokojnosti vytancovali. Posledných pár „žiadostivých tanca a zábavy“ usporiadatelia slušne postupne odprevadili a okolo 0.30 hod. kultúrny dom zavreli. Unavená dedina postupne po 1. hodine v noci zaspala.

No už v nedeľu a v pondelok dopoludnia nastúpili P. Ďuriš, J. Vyšný a E. Vítková, ale aj hasiči na záverečné upratanie sály, krčmy a neskôr na vrátenie požičaných parákov, pultov a iných „výrobných prostriedkov“.

Tohtoročné Fašiangy 2020 sa teda vydarili a opäť posunuli latku vyššie. Usporiadatelia: Urbárske pozemkové spoločenstvo Jamník, Obec Jamník, Klub žien v Jamníku, Obecný športový klub a Dobrovoľný hasičský zbor v Jamníku dokázali, že je ešte stále dosť ľudí, ochotných dobrovoľne prispieť svojou prácou v prospech verejných akcií. Zároveň nás všetkých trápí, že do podobných akcií sa zapája len málo mladých, z čoho potom vznikajú obavy, či vôbec bude mať kto postupom rokov takéto akcie pripravovať. Dúfajme, že pri príprave ďalšieho ročníka programu fašiangy v Jamníku 2021 sa zúčastní vo väčšom počte aj naša mládež, aby tak vyplnila počty masiek v sprievode, ale aj iné posty počas prípravy. Vopred sa na Vás, najmä tých „nástročných“, tešíme.

P. V.

Scénka „Odsúdenie jamníckeho kapúňa“. Foto: P. Matejček

Sprievod na Benkovie ulici. Foto: P. Matejček

Fašiangy 2020 sa ukončili tancom masiek. Foto: P. Matejček

EVANJELICKÝ ZBOR A. V. V LIPTOVSKOM PETRE

Druhá adventná nedeľa sa niesla v duchu osláv 113. výročia posvätenia chrámu v Jamníku. Taktiež sa zišiel cirkevný konvent, ktorý si volil zborového farára na nadchádzajúce 10-ročné obdobie a schválil potrebné normy týkajúce sa hospodárenia v cirkevnom zbore. Služby Božie spolu s večerou pánovou prislúchovala zborová farárka Mgr. Daniela Mikušová spolu so seniorom Liptovsko-oravského seniorátu Mgr. Stanislavom Gregom.

Zborová farárka Mgr. Daniela Mikušová a senior Liptovsko-oravského seniorátu Mgr. Stanislav Grega

Príhovor zborovej farárky Mgr. Daniely Mikušovej

Z času na čas príde na faru človek, ktorý potrebuje údaje z matriky – či kvôli nejakým vybavovačkám na úradoch alebo kvôli zostavovaniu rodokmeňa. Aj na začiatku marca sme s jedným bratom v matrike hľadali jeho predkov, keď mi zrazu ukázal zaujímavý vec. Pri hľadaní sme sa dostali na koniec roku 1918, kde sa približne od konca októbra do začiatku nového roku ako príčina smrti opakovali dve slová: španielska nemoc. Niekoľko strán ľudí, ktorí na území nášho zboru zomreli na španielsku chrípku.

V tie dni sa u nás ešte len objavili prví nakazení, ale zo zahraničia už prichádzali správy o desiatkach, stovkách mŕtvych za jeden deň. Nám sa to vtedy zdalo neuveriteľné, zdalo sa, že je to ďaleko, že sa to nášho kúska sveta a Slovenska nijako nedotkne. Ale pred našimi očami bol dôkaz toho, že podobná náhoda kedysi stála život takmer sto ľudí z nášho najbližšieho okolia.

Neskôr som nad týmito údajmi premýšľala a nanovo som si uvedomila, akí sme my ľudia neistí. Aký neistý je náš život. Ako rýchlo môže prísť niečo, s čím sme nerátali a s čím si ani naši zdravotníci pri všetkej múdrosti a šikovnosti neporadia. A nie kdesi v Afrike, kde žijú ľudia v pre nás nepredstaviteľných podmienkach, ale tu u nás, vo vyspelých, bohatých krajinách Európy, Ameriky či Ázie. Akí sme neistí, ako málo je toho v sku točnosti v našich rukách.

Tieto slová by mohli viesť k depresii, ak by som nemohla dopísať ešte niečo. Pár slov, ktoré smieme nájsť v Božom slove: Ale ja Tebe dôverujem, Hospodine. Hovorím: Ty si môj Boh!

V Tvojej ruke sú moje časy. (Žalm 31, 15-16a) Súčasná situácia ma učí, že len málo je v mojich rukách, že tá naša ľudská všemohúcnosť je veľmi, veľmi relatívna. Aké dobré je v tej chvíli vedieť o Bohu, ktorý ten môj život drží vo svojich rukách. V Jeho rukách je moja budúcnosť, dni môjho života i moja smrť. Nemusím sa báť ničoho, čo príde, ak je – ako hovorí Žalmista – môj Boh!

Želám Vám, milí priatelia, aj v týchto neistých časoch pokoj v srdciach. Povzbudzujem Vás v tom, aby ste boli disciplinovaní a zodpovední, pretože ešte nič nie je vyhraté. Rešpektujeme to, k čomu sme vyzvaní, aby sa tie záznamy v našich matrikách dnes nemuseli podobáť na tie z roku 1918.

Zo života našich občanov - talent, úspechy a zážitky s ktorými sa chcú s vami podeliť

Peter Laučík ml.

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v spolupráci s mestom Liptovský Mikuláš zorganizovalo už po niekoľkokrát súťaž „Ekofotografia 2019“. Jednou z kategórií bola aj kategória s názvom „Negatívne vplyvy človeka“. V tejto kategórii sa umiestnil na prvom mieste Peter Laučík ml. s fotografiou „Za obrazovkou“. Všetky fotografie vybrané odbornou porotou boli prezentované na vernisáži v priestoroch múzea.

Ak máte aj Vy záujem podeliť sa s Vašími úspechmi prípadne poznáte niekoho vo svojej blízkosti, prípadne máte fotodokumentáciu k akciám obce, alebo by ste chceli zablahoželať svojim jubilantom, dajte nám vedieť do redakčnej rady, alebo na obecný úrad na mail starosta@jamnik.sk.

VEDELI STE, ŽE...

Drobné stavby rieši Zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) č. 50/1976 Z. z. Vyberáme zo zákona len časť, ktorá sa týka najčastejších drobných stavieb v našej obci a najpotrebnejšie informácie k ich ohláseniu. V prípade, že nenájdete potrebné informácie k vašej plánovanej stavbe, prosím preštudujte si príslušný zákon.

„Drobné stavby sú stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (napr. pre stavbu na bývanie, pre stavbu občianskeho vybavenia, pre stavbu na výrobu a skladovanie, pre stavbu na individuálnu rekreáciu).“ - § 139b ods. 7 stavebného poriadku. Pre tieto stavby zároveň platí, že podstatne neovplyvňujú životné prostredie. Stavebný poriadok taxatívne vymedzuje, čo zaraďujeme medzi drobné stavby:

1. prízemné stavby s plochou nepresahujúcou 25 m² a výškou maximálne 5 m. Medzi takéto stavby môžeme zaradiť rôzne prístrešky, altánky, pracovne, úschovne bicyklov či kočíkov atď.
2. podzemné stavby s plochou nepresahujúcou 25 m² a hĺbkou maximálne 3 m. Takéto parametre môže spĺňať napríklad pivnica či žumpa atď. Okrem vyššie uvedených sa v

zmysle § 139b ods. 8 stavebného poriadku za drobné stavby považujú aj:

3. stavby organizácií na lesnej pôde slúžiace na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 30 m² a výška 5 m, napríklad sklady krmiva, náradia alebo hnojiva,
4. oplotenie,
5. prípojky stavieb a pozemkov na verejné rozvodné siete a kanalizáciu všetkých stavieb a pozemkov a pripojenie drobných stavieb a pozemkov na rozvodné siete a kanalizáciu hlavnej stavby,
6. nástupné ostrovčeky hromadnej verejnej dopravy, priechody cez chodníky a na susedné pozemky, priepusty a pod.,
7. reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m².

Pokiaľ máte takýto druh stavby, netreba vám stavebné povolenie, ale len ohlásenie drobnej stavby, ktoré viete vybaviť na obecnom úrade. Postup je nasledovný:

- Vypíšete formulár na ohlásenie drobnej stavby, ohlásenie prípojky atď., ktorý nájdete na našej webovej stránke www.jamnik.sk, sekcia spoločný stavebný úrad, prípadne si pridáte vziať na obec príslušnú žiadosť. (Žiadosť musí obsahovať všetky potrebné náležitosti, súhlasné stanoviská ak sa stavba bude realizovať na pozemku, kde nie ste výhradným vlastníkom...)

Prílohou sú:

- doklad, ktorým sa preukazuje vlastnícke alebo iné právo k pozemku - list vlastníctva, a tiež katastrálna mapa. Tieto dokumenty nemusíte ísť vybavovať na "Kataster", obecný úrad vám ich vytlačí zadarmo, len treba uviesť správne číslo v žiadosti,
- jednoduchý situačný výkres v dvoch vyhotoveniach, ktorý obsahuje vyznačenie umiestnenia stavby na pozemku vrátane odstupov od hraníc so susednými pozemkami a od susedných stavieb a stavebné riešenie stavby,
- jednoduchý technický opis stavby (z akých materiálov, aké technológie atď.),
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy (napr. v prípade kanalizačnej prípojky vyjadrenie EKOSER-VISU, s ktorým má obec podpísanú zmluvu).

Uskutočnenie drobných stavieb môže realizovať stavebník aj svojpomocne so súčasným zabezpečením stavebného dozoru. Úplne postačí, ak pôjde o odborné vedenie osobou, ktorá má vysokoškolské vzdelanie stavebného smeru alebo architektonického smeru. Pokiaľ by išlo len o osobu, ktorá dosiahla stredoškolské vzdelanie k požiadavke vzdelania prispúja aj požiadavka na dĺžku praxe v trvaní 3 roky.

V tretej časti stavebného poriadku sú upravené pokuty, ktoré môžu byť stavebníkovi udelené. Platí, že kto uskutočňuje jednoduchú stavbu, drobnú stavbu, stavebné úpravy alebo udržiavacie práce, ktoré treba ohlásiť, bez takéhoto ohlásenia alebo v rozpore s ním, dopúšťa sa priestupku v zmysle § 105 ods. 1 stavebného poriadku, za ktorý mu môže byť uložená pokuta až do 332 eur. Okrem toho môže stavebný úrad alebo inšpekčný orgán uložiť v zmysle § 106 ods. 1 stavebného poriadku právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do 13 278,- eur.

Z ČINNOSTI DOBROVOĽNÉHO HASIČSKÉHO ZBORU

Výročná schôdza DHZ

V sobotu 18. januára sa uskutočnila výročná schôdza DHZ za rok 2019. Schôdzu otvoril Peter Pavkovček, tajomník DHZ Jamník, privítal starostku obce, Pavla Holbusa a všetkých zúčastnených členov. Dal schváliť program, podľa ktorého sa schôdza ďalej riadila. Predniesol výročnú správu, v ktorej zhodnotil jednotlivé aktivity, cvičenia, výsledky súťaží, ktorých sa zbor zúčastnil v priebehu celého roka. Správu o hospodárení za rok 2019 predložil Viliam Vyšný. Po informáciách za rok 2019 Pavol Pavkovček navrhol plán činnosti DHZ na rok 2020. Rezonovala hlavne preventívárska činnosť. Za rok 2020 preventivár so svojou skupinou skontroluje všetky domácnosti a 3 malé prevádzky v obci. DHZ Jamník bol od nového roka zaradený do vyššej skupiny „B“, teda bude mať väčšiu zodpovednosť a jeho členovia môžu byť častejšie volaní ku ostrým zásahom. Po diskusii o prístavbe požiarnej zbrojnice, podmienkach zaradenia do novej skupiny, pochvalných slovách od starostky obce a starších členov Ivana Debnára, Stanislava Vlčeka a Júliusa Dzuriaka sa prijali potrebné uznesenia a výročná schôdza sa uzavrela.

A. V.

Zasadnutie výročnej schôdzy DHZ Jamník.

Činnosť DHZ

V prvom štvrtroku mali naši hasiči už tri výjazdy. Na začiatku marca museli pod velením Pavla Vyšného skontrolovať hlásené zadymenie v lokalite nad Podtureňou a pri veternej smršti museli zasahovať pri odstraňovaní popadaných stromov z miestnej komunikácie za bývalou sýpkou, ale aj z komunikácie smerom na Podtureň. Tretí výjazd bol na Veľký piatok v popoludňajších hodinách 10. apríla 2020 priamo v obci, kde vypukol požiar hospodárskej budovy za domom č. 73. Vďaka pozornému občanovi z neďalekej bytovky, boli privolaní naši hasiči, ktorí sa urýchlene zmobilizovali a začali likvidáciu požiaru. Našťastie neboli v tesnej blízkosti žiadne iné budovy a nedošlo tak k veľkým škodám. Príčinou požiaru bolo samovznietenie pareniska v blízkosti prístrešku. Z našich členov sa zásahu zúčastnili: Viliam Vyšný, Pavel Ďuriš, Vladimír Stano a Jakub Borsík.

Spadnuté stromy smerom na Podtureň

Hasičský výjazd – požiar záhradného domčeka rodiny Haponcov

Likvidácia čiernych skládok z Nemovej

Počas 28. apríla 2020 sa hasiči zúčastnili na brigáde na miestnom cintoríne pri zbieraní konárov a vyhrabávaní plochy. Ďalšou brigádou hasičov bolo čistenie odberného miesta pri potoku Jamníček dňa 2. mája. Pripravené miesto bude slúžiť na plnenie cisterien v prípade vypuknutia požiaru.

Dobrou správou pre našich hasičov a ich priaznivcov je, že sme sa konečne dočkali hasičskej zástavy. Pôvodná zástava dobrovoľného hasičského zboru z konca 20. rokov 20. storočia sa žiaľ nezachovala. Stratila sa koncom 90. rokov 20. storočia a jej osud nie je známy. Nepodarilo sa ju objaviť ani po veľmi intenzívnom hľadaní. Preto sa vedenie zboru a obce rozhodli, že zadáme vyšítie zástavy podľa vopred odsúhlaseného návrhu niektorej z firiem, ktoré sa podobnou činnosťou zaoberajú. V priebehu minulého roka vznikli návrhy. Tie sme predložili firme Ipatex s. r. o. Liptovský Mikuláš, ktorej grafik doladil návrhy. Nakoniec vznikla nová zástava Dobrovoľného hasičského zboru v Jamníku s označením roku jeho vzniku „1925“, ale aj s erbom obce, patrónom a insígniami hasičov. Výsledok práce môžete posúdiť podľa priložených fotografií sami.

Nová zástava DHZ Jamník

V júli tohto roku chceli hasiči v spolupráci s obcou v rámci každoročného podujatia Deň obce pripraviť aj dôstojné oslavy 95. výročia vzniku DHZ v Jamníku. Pandémia COVID 19 tieto plány zmarila. Oslavy sa tak presunú na iný termín, o ktorom budeme obyvateľov obce včas informovať. Symbolicky sa však ku všetkým hasičom bývalým aj súčasným, ako aj obyvateľom obce prihovoríme peknou publikáciou ku 95. výročiu DHZ v Jamníku, ktorú vydá obec na prelome mája a júna tohto roku. Týmto by sme chceli oslovit všetkých obyvateľov našej obce, aby sa pozreli do svojich fotoalbumov a skúsili pohľadať staršie fotky hasičov. Stačí ich poslať oskenované na e-mail Obecného úradu v Jamníku, prípadne ich na úrad osobne doniesť. Pracovníčky ich oskenujú a originál vám samozrejme okamžite vrátia.

P. V.

ŠPORT

Futbal

Tak ako ostatné odvetia, rovnako aj šport výrazným spôsobom zasiahla pandémia. Začiatkom marca na základe rozhodnutia vlády SR o zákaze športových podujatí na neurčito a na základe rozhodnutia VV LFZ o zrušení jarnej časti všetkých futbalových súťaží ročníka 2019/2020, výkonný výbor oznámil klubom, že všetky výsledky súťaží dospelých a mládeže sa anulujú. To znamená, že v tomto ročníku nebudú postupujúci ani zostupujúci. Z tohoto dôvodu sú preto dočasne pozastavené aj spoločné tréningy mužov a žiakov. V prípade priaznivej situácie s vírusom začne nová sezóna začiatkom augusta.

Na záver jesennej časti sezóny sme urobili na štadióne spoločnú brigádu spojenú s kapustnicou.

Účastníci brigády v športovom areáli

Stolný tenis

V stolnom tenise sú súťaže zatiaľ pozastavené. Ostáva odohrať ešte 2 kolá a ešte nie je rozhodnuté, akým spôsobom sa súťaže ukončia. A-mužstvo sa momentálne nachádza v tabuľke na 7. mieste v 5. lige, B-čko aj C-čko sú vo svojich súťažiach na 8. mieste.

Začiatkom januára je náš stolnotenisový oddiel každoročne usporiadateľom Turnaja o putovný pohár OŠK. Tento rok sa ho zúčastnili aj hráči ŠKP Prešov. Turnaj bol venovaný pamiatke p. Michala Kudlu, vďaka ktorému vznikla spolupráca

medzi obidvomi oddielmi. Víťazom sa stal Marek Petrovský z Prešova, ktorý v dramatickom finále zdolal Pavla Beňa 3 : 2.

Vo februári sme museli súrne riešiť havarijný stav strechy nad telocvičňou, cez ktorú nám pretekala voda do sály. Bolo potrebné zaizolovať celú časť strechy a opraviť poškodenú časť stropu. Touto cestou by sme preto chceli poďakovať Ing. Mariánovi Lazárovi, ktorý nám spolu s jeho firmou dodali potrebný materiál a zároveň tieto práce aj zrealizovali sponzorskou formou.

Turnaja o putovný pohár OŠK sa zúčastnilo 20 hráčov z Jamníka aj Prešova

Víťazom turnaja sa stal Marek Petrovský z Prešova

Turnaj dorastencov vyhral Patrik Pavkovček

Ples športovcov v obnovenom interiéri telocvične

Náš klub sa okrem športových podujatí každý rok tiež zapája aj do rôznych kultúrnospoločenských akcií v obci. Tento rok sme opäť usporiadali PLES ŠPORTOVCOV, ktorého úroveň je z roka na rok vyššia, o čom svedčí čoraz väčší záujem. Športovci sa podieľali aj na príprave akcie FAŠIANGY V JAMNÍKU.

V roku 2021 si spoločne pripomenieme spolu nádherné jubileum organizovaného športu v Jamníku – 100. výročie založenia športového klubu. Pri tejto príležitosti chceme zorganizovať aj oslavy spojené s prezentáciou publikácie o dejinách športu v Jamníku. Týmto by sme chceli osloviť všetkých obyvateľov našej obce, aby sa pozreli do svojich fotoalbumov a skúsili pohľadať staršie fotky zo športových podujatí, ktoré sa doposiaľ v našich vydaných publikáciách neobjavili. Stačí ich poslať oskenované na email Obecného úradu v Jamníku, prípadne ich na úrad osobne doniesť. Pracovníčky ich oskenujú a originál Vám samozrejme okamžite vrátia.

P. P.

Oprava strechy nad telocvičňou

Športovci vydávali zabíjačkové špeciality počas akcie Fašiangy v Jamníku

Z činnosti UPS Jamník

Urbárske pozemkové spoločenstvo v Jamníku v predchádzajúcom roku vysadilo v častiach Gabajka a Nemová spolu 11 400 ks sadeníc. Ujateľnosť mladých porastov je však veľmi nízka. Teplá zima, prirodzené úbytky ohryzom lesnou zverou a najmä suchá jar minimalizovali naše minuloročné úsilie. Pokračovať však budeme aj tento rok a plánujeme vysadiť až 15 tisíc kusov sadeníc.

V minulom roku sme vykonávali výlučne nútenú ťažbu v porastoch poškodených kôrovcom a veternou kalamitou, pretože úmyselná ťažba nebola plánovaná.

*Lesné porasty preriedené kalamitou a urbárska chata po rekonštrukcii
Foto: J. Paukovček*

Činnosť spoločenstva sa zameriavala najmä výsadbu nových porastov na plochách uvoľnených po kalamite, pokračovalo sa v prerezávkach, prebierkach a ostatnej pestovateľskej činnosti, čo si vyžaduje veľa úsilia, ale aj finančných prostriedkov. Celkovo sme v minulom roku zabezpečili dodávateľsky: uhadzovanie haluziny v Gabajke, ochranu proti ohryzu zverou na ploche približne 13 ha, postrek proti tvrdoňovi približne na 6 ha plochy a vyžínanie mladých porastov na viac ako 10,5 ha plochy.

Celá leso-pestevná činnosť sa riadila rozhodnutiami výboru spoločenstva, ktorý sa schádzal pravidelne, raz za mesiac a samozrejme odporúčaniami odborného lesného hospodára.

Výbor aktívne komunikoval a spolupracoval so spoločnosťou Regionálny rozvoj Liptova s. r. o. so sídlom v Liptovskom Mikuláši pri prípravných prácach na stavbe inžinierskych sietí v prenajatej časti Malý Laz s marketingovým názvom „Jamnická vyhládka“ (trasovanie vodovodu, stavba čističky odpadových vôd). Členovia výboru sa v minulom roku brigádniccky podieľali aj na stavbe hraničných kôp, označujúcich hranicu spoločného majetku so susednými spoločenstvami, prípravou palivového dreva pre ubytovaných na urbárskej chate, ako aj pri vymaľovaní celého interiéru chaty. Týmto sa úspešne ukončili rekonštrukčné práce, ktoré sa začali v predchádzajúcom období výmenou okien, montážou bezpečnostných mreží, zateplením a inštaláciou vonkajšej fasády.

P. V.

Zomrel bývalý predseda MNV v Jamníku

Len nedávno po dedine prebehla informácia, že 11. apríla 2020 nás navždy nás opustil vo veku 84 rokov pán **Július Dzuriak**. V máji by sa dožil 85 rokov. Pre prebiehajúce opatrenia v súvislosti s pandemiou sa na poslednej rozlúčke s ním nemohla zúčastniť verejnosť, a tak dovoľte, aby sme sa s týmto vzácnym človekom rozlúčili aspoň prostredníctvom nášho občasnika.

Július Dzuriak sa narodil 14. mája 1935 v Jamníku. Bol najmladším zo štyroch detí manželov Jána Dzuriaka a Zuzany, rodenej Jančuškovej v Jamníku.

Po ukončení základnej školy v Jamníku nastúpil do strojárskoho učilišťa v Piesku pri Brezne. Po úspešnom ukončení školy sa zamestnal v Jednotnom roľníckom družstve v Jamníku. Po odchode z JRD v Jamníku väčšinu svojho života odpracoval v spoločnosti Agrostav Lipt. Hrádok.

V roku 1959 sa oženil s Jarmilou Matejčekomovou a spolu mali 3 deti. Celý svoj život prežil v rodnom dome v Jamníku. Do života v obci sa aktívne zapájal. V rámci Miestneho národného výboru v Jamníku bol od 60. rokov členom rady, predsedom poľnohospodárskej komisie a nakoniec aj podpredsedom národného výboru. Po voľbách v roku 1981 ho spoluobčania zvolili na čelo miestneho národného výboru. Počas jeho volebného obdobia sa v obci v roku 1981 uskutočnili oslavy 60. výročia telovýchovy a športu v Jamníku. Ako predseda pracoval v tandeme s tajomníkom Jaroslavom Kocholom a poslancami: Emou Debnárovou, Valériou Ďurišovou, Pavlom Dzuriakom, Evou Dzuriakovou, Petrom Gajdošom, Jaroslavom Kocholom, Oľgou Kováčovou, Júliusom Paukovčekom, Miroslavom Slabejom, Milanom Sochorom, Slavomírom Trnkom, Jánom Trepáčom, Zuzanou Vyšnou a Ing. Jánom Veselovským. Spolu so zánietením a ochotou týchto ľudí sa v obci podarilo nadviazať na úspešné obdobie

Rodný dom J. Dzuriaka vľavo

obce pod vedením predsedu MNV Vladimíra Trnku.

Počas volebného obdobia Júliusa Dzuriaka sa v akcii „Z“ dokončila prestavba priestorov Materskej školy, bol vyčlenený pozemok na stavbu 5-triednej základnej školy, v roku 1984 bol predĺžený miestny rozhlas až k bytovkám pri hospodárskom dvore JRD v Jamníku. Bola zrekonštruovaná elektrická sieť, v súvislosti s jej zahustením, pretože časté výpadky elektrického prúdu, poruchy a znižovanie napätia v sieti strpčovali život obyvateľom obce. Začalo sa s rekonštrukciou verejného osvetlenia, opravou miestneho rozhlasu a bolo zriadené autobusové spojenie aj s bytovkami pri hospodárskom dvore Jamník.

Dominantnou stavebnou akciou počas volebného obdobia, keď bol predsedom MNV Július Dzuriak, bola prekrytie kanála, pretekajúceho cez obec, do ktorého vtekalo čoraz viac rôznej odpadovej vody, spôsobujúcej v obci zápach. Prvá etapa prekrytia kanála od dnešnej internátnej školy až po duby v strede obce s použitím betónových rúr a zabetónovaním chodníkov s dĺžkou 700 metrov sa uskutočnila v roku 1982. Do konca augusta toho istého roku bola hotová. Od mája 1984 pokračovala druhá etapa spolu so stavbou chodníkov cez obec. Pretože mechanizmy boli v priebehu bežného pracovného času úplne vyťažené, Július Dzuriak po dohode s vedením podniku Agrostav v Liptovskom Hrádku

Futbalové mužstvo Jamníka v 70. rokoch 20. storočia a funkcionári telovýchovy, prvý sediaci vľavo Július Dzuriak

Futbalové mužstvo Jamníka v 50. rokoch 20. storočia, druhý zľava Július Dzuriak

zariadil, aby mohli byť podľa možností a potreby využité aj po pracovnom čase. Obyvatelia na tejto stavbe pracovali v rámci takzvaných sobôt pracovnej cti.

Mal rád futbal a vo futbalovom mužstve Jamníka hrával od začiatku 50. rokov. Neskôr sa angažoval aj pri stavbe nového futbalového ihriska, šatní a tribúny. Pri týchto prácach výrazne telovýchovnej jednote pomohol podnik Agrostav v Liptovskom Hrádku.

V tomto podniku pracoval Július Dzuriak aj po jeho transformácii zo štátneho podniku na akciovú spoločnosť v roku 1993 a aj po zmene názvu na Lipagro a. s. Bol jedným

z tých, ktorých podniky pre cenné skúsenosti a zručnosti neradi púšťali v riadnom termíne do dôchodku.

Odchod na zaslúžený odpočinok pre J. Dzuriaka znamenal venovanie sa svojim záľubám – rekonštrukcii traktora, ktorý sme pre jeho klasický zvuk výfuku volali „pufkáčik“, záhradke, domu, ale najmä jeho veľkej rodine, ktorú miloval. Pri stretnutiach na ulici nikoho neobišiel a veľmi rád sa porozprával. Bolo nádherné počúvať jeho

spomienky na život v minulosti. Keďže mal obrovský zmysel pre humor, vedel vytiahnuť rôzne humorné zážitky hádam z každej rodiny v dedine. Najradšej sme mali jeho spomienky na obdobie vojny.

Posledné roky sme ho na dedine stretávali s paličkou, ale na tvári vždy s úsmevom a veľkými prenikavo hľadiacimi očami. Tie ho prezrádzajú na každej fotografii v obecnom albume, či už zo školy alebo futbalu.

Ujo Julo Dzuriak, človek s veľkým „Č“, s veľkými prenikavými očami a veľkou dušou nám bude všetkým chýbať, česť jeho pamiatke!

P. V.

Takto vyzeral „jark“, pretekajúci dedinou pred zakrytím

Jamník v prvej polovici 20. storočia s neupraveným jarkom

Július Dzuriak so spolužiakmi školy v Jamníku, prvý rad, druhý zľava

POZNÁVAME SA

Prostredníctvom rozhovorov, príbehov, článkov a fotiek vám v cykle "POZNÁVAME SA" chceme predstaviť ľudí, ktorí sú niečím zaujímaví a výnimoční a majú jedno spoločné - Jamník.

Prvý Jamníčan, ktorého Vám predstavím, uvítal do života tento časopis a je spoluautorom monografie o Jamníku. S manželkou Alenkou si pred viac ako tridsiatimi rokmi kúpili v Jamníku domček. Postupne si ho opravili a teraz vyľepšujú jeho okolie. Počas svojho pracovného života precestoval mnoho krajín, stretol veľa známych aj menej známych osobností. Ja som rada, že môžem stretávať jeho. Ako sám povedal: *"Žijem na dôchodku v Jamníku, odkiaľ pozorujem beh súčasného sveta."*

PhDr. Peter Laučík sa narodil v roku 1954 v Lipt. Mikuláši, kde vychodil základnú školu. Po nej absolvoval SEŠ v Martine a žurnalistiku na FF UK v Bratislave. Pracoval ako redaktor v okresných novinách Liptov, v podnikových novinách Kontakt Tesly Lipt. Hrádok, ako novinár v SME, ako šéfredaktor Nového Liptova a Podtatranských novín v Poprade. Založil noviny Euroregiónu Tatry – Tatranský kuriér, zborové noviny ECAV Svetlo spod Kriváňa a obecné noviny Spravodaj v Lipt. Petre a mnoho ďalších aktivít.

Prečo ste sa usídlili v Jamníku?

- Je to tichá dedina. Nič moc sa tu nedeje a to nám s rodinou už dávnejšie vyhovovalo. Mnohé zmeny, ktoré sa udiali v lipťovských obciach počas posledných rokov, sú na oko ľúbivé, ale nič zásadné im nepriniesli. Mnohé z dedín sa stali len turistickými zázemiami pre dovolenkárov, zostali prakticky bez domácich obyvateľov a stratili ducha, v lepšom prípade sa v nich usídlili ľudia, ktorí sa rozhodli riešiť zlú bytovú situáciu niekde inde. Inak sú to rad za radom chalupárske osady.

Našli ste si v okolí dediny nejaké obľúbené miesto?

-V zime je to naše staré letisko Mokrad', kde si občas vybehnem na lyžiach. Pohľad na Kriváň vždy poteší a v slnečnom počasí je odtiaľto skvelý výhľad na celý Liptov. V lete je to zasa Suchá dolina za Matiašovcami. Je tam ticho, nádherné vápencové bralá, vodopády a jaskyne, praveké sídliská. Maľičký raj vytvorený hádam iba pre mňa. Nuž, nejakým spôsobom som si zvykol žiť na väčšej ploche než je naša dedina. Veď, k miestu, kde žijem, patrí aj zvyšok sveta.

Čo vás robí šťastným?

- Hory, pri ktorých nezáleží na výške, ani na športových výkonoch. Zjednoduším to. Vyleziem na kopec, kde ma zaplaví pocit nevýslovného šťastia. Vysoko nad krajinou je bytie akési odľahčené. Pozeráte do diaľky a vidíte nádhernú harmonickú krajinu, ktorá sa do vás premietne ako vaše bohatstvo. Nič viac na svete nepotrebujete. Podobne je to s jaskyňami. Hlboko pod zemou, zabúdam, že vôbec som, čo je veľmi osviežujúci pocit. Zo subjektu sa stanete objektom a týmto

spôsobom stretnete aj samého seba. Je to vlastne o podstate bytia, oprosteného od všetkých zbytočností. Ale to človek sám so sebou opäť prežije iba v tichu a samote.

Oslovili vás nejaké jamnícke príbehy?

- Susedka, teta Sochorová, kým žila, nám rozprávala o zmočkoch, o strome pri ihrisku, okolo ktorého po nociach tancujú tieto potvory vyľahnuté z čierneho vajca. Myslím si ale, že ona sama bola tým príbehom, o ktorom by sa patrilo rozprávať. Pred smrťou si opakovala divadelné repliky z hier, keď bola mladou ochotníčkou, potom sme otvoreným oknom pri práci na dome počúvali ťahavé spevy z Tranovského spevníka a potom už len veľké ticho. Ale naučila nás rozumieť Jamníčanom. Keď sme sa objavili na dvore, vždy do nás pre hocičo nakričala. Až nám vlasy dupkom vstávali. Potom sa stiahla a cez okno nám podala desať vajíčok. A my sme pochopili, že ten krik nie je nič iné, len spôsob ako s nami nadviazať kontakt (inak to nevedela), aby nás mohla dobrosrdečne obdarovať. Nuž, to je príbeh, nad ktorým sme dlho s manželkou Alenkou húťali, ale v podstate je to o úsudku a špecifickom rozoznávaní prejavov dobra a zla. Poznali sme aj jej manžela. Keď som sa ho raz prišiel opýtať, či mu v nedeľu nevádi moje stavebné búchanie, povedal mi: „Aj prácou sa možno modliť.“ Bol som za to vďačný, lebo mi ukázal, že aj práca môže byť sviatosťou.

Stretli ste v Jamníku nejakú blízku osobu?

-Napríklad, Petra Vítku. Máme spoločnú záľubu – históriu. On skôr vládne tou stredovekou a ja pravekou, takže sa nám to viaže a dopĺňa. Stretnúť človeka s historickým povedomím na Slovensku je aj tak dosť veľká vzácnosť. Dejiny sú sviňa, ako hovorí moja priateľka z Košíc, napriek tomu, to pochopenie vzťahov a súvislostí z minulosti treba poznať, lebo vedie priamo k našej prítomnosti. A tej treba rozumieť, lebo nespádli sme z neba.

Čo zaujímavé ste v poslednom čase videli v Jamníku?

-Vďaka nočnej cigarete som nedávno na oblohe pozoroval viac ako 20 družíc, ktoré krúžili okolo Zeme za sebou. Vyzeralo to ako hviezdna flotila zo Star Treku, alebo invázia mimozemšťanov. Des. Neskôr som sa cez internet z Astronomického Ústavu ČR dozvedel, že išlo o družice na šírenie signálu 5G, ktoré vypustila firma Elona Muska. V Čechách to nazvali hviezdny vlak. Samozrejme, hneď som si položil otázku, akým právom mi nejaká firma v čase korona víru kradne nebo? V takom svete dnes však žijeme.

Čo by ste odkázali Jamníčanom?

-Bud'te k sebe láskaví, pomôže nám to prežiť...

Vážení čitatelia, sledujte dianie okolo seba a v prípade, že nájdete nejaký grant a máte predstavu ako zapojiť ľudí z obce do zaujímavých projektov a predstaviť im vaše vízie, ktoré budú slúžiť na zlepšenie života v obci, zveľaďiť obec, životné prostredie v obci atď. neváhajte nás kontaktovať ako garanta projektu ale radi vám pomôžeme aj so spracovaním alebo podaním nejakej žiadosti a spoločne môžeme pretaviť svoje predstavy do skutočnosti.

Z. S.

POVEDAČKY O JAMNÍKU

Zastav sa človek,
zosním z hlavy klobúk,
pokloň sa časom minulým
a svojim predkom,
ktorí tu žili.
Pokloň sa, lebo
oni pripravovali Tvoju budúcnosť.
Zamysli sa, akú budúcnosť
pripravuješ Ty, Tvojim budúcim !

Dravidi na starovekej plastike

Toto ma napadlo na prechádzke okolo hradiskovej sústavy Velínky, tak ako ich poznáme podľa mien Varta, Bašta a Velínok a ako ich písomne a náčrtmi zaznamenal J. Neudeck, B. Majláth a podrobne do sledu dejín patrične zaradili Jamničania PhDr. Peter Laučík a PhDr. Peter Vítek v monografii o Jamníku.

Obranná hradisková sústava je vystavaná, akoby mal nepriateľ prísť od rieky Váh, teda od Podtureň. Postavené boli, akoby táto obranná sústava chránila kraj rozprestierajúci sa severným smerom - k Barancom, a to hlavne cez severným smerom, Jamnickou dolinou po úpätí Volovca, smerom na Oravu až do Poľska.

Keďže dedina Jamník sa nachádza v tesnom tle tejto hradiskovej sústavy, tak mi napadlo zamyslieť sa nad starými miestnymi názvami, ktoré spomínali starí rodičia a dať do súvislosti s dobou, v ktorej boli Velínky stavané, prípadne sa ďalej rozširovali. Ich počiatky, ako aj počiatok Jamníka, budú asi v dobe bronzovej, to je asi okolo roku 2 500 pred Kristom, keď v starom Egypte rozkvitala Stará ríša a na počiatku svojej existencie bolo staré Grécko.

V Slovenskom rudohorí v tých časoch žili dravidskí prospektori, ktorí prišli z východu, zo Spiša a rozvíjali baníctvo a kovolejárstvo. Vtedy v našom kraji kvitol kult pohanstva, do ktorého prichádzali dravidskí prospektori priniesli aj prvky ich náboženstva, ako o tom píše profesor Cyril Hromník v svojej knihe „Slováci, kde sú vaše korene“.

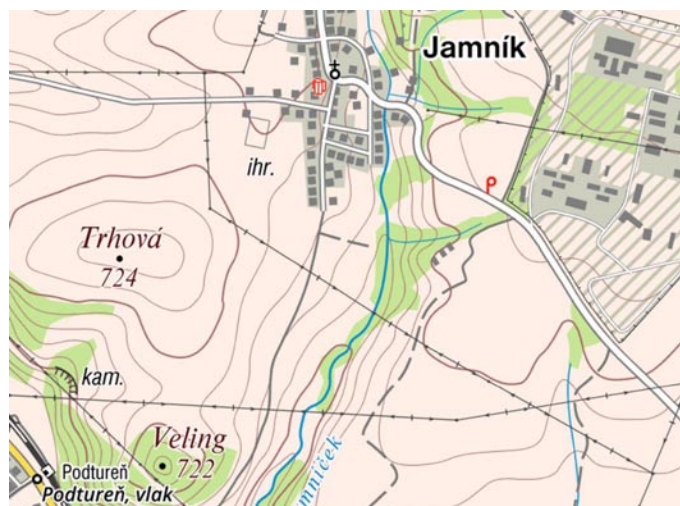
Niekde v tomto mieste časobehu má asi prameň zvyk jamníckych starších žien chodiť spievať „ku Kolu“. Tam chodili spievať v čase sucha, aby privolali dážď. Miesto pri Kole bolo zrejme staré „posvätné“ miesto s ozdobným kolom a upraveným okolím, kde starí Jamničania uctievali a rozprávali sa so svojimi bohmi. To miesto bolo na kopčeku oproti futbalovému ihrisku na pravej strane cesty smerom do Vlčienca a Beňadikovej. Ešte pred päťdesiatimi rokmi tam stáli dva mohutné stromy dub a brest. Možno tam bol kedysi pohanský Kultový háj.

Aj táto cesta je zrejme veľmi stará, keďže údolie, ktorým do Beňadikovej vedie, miestni od nepamäti volajú Vlčienec. Keď ide človek do Beňadikovej, kopec vľavo, smerom ku Velínkom sa volá Trhová. Tak sa volá možno preto, že sa tam v časoch, keď boli Velínky plné života, konali trhy. V tých časoch do hradísk, akými boli Velínky, cudzích nepúšťali a to preto, aby prípadný vyzvedáč nemohol zistiť, aké obranné prvky má hradisko.

Návšrie na pravej strane cesty Vlčiencom do Beňadikovej sa volá Kedelovec. Aj keď na niektorých mapách je uvedený spoločným pomenovaním Trhová. Kedelovcom ho starí Jamničania nazvali možno preto, že tam kedysi v „milieroch“, ktoré „kedili“, pálili uhliari z dreva uhlie pre tavičov železnej rudy, privážanej z baní pod Barancom a susedných dolín. Taviči mali pri Jamníku asi svoje pece. Možno práve tu pri potoku, oproti vchodu na súčasný jamnícky cintorín.

Ešte dnes je tam miestami vyše metra vrstva čierneho popola pod trávou. Niektoré Jamničanky si mysleli, že je to čierna zem a dávali ju do črepníkov pod kvety. Kvety im potom v črepníkoch hynuli. V týchto miestach približne pred dvesto rokmi Jamničania pálili aj tehlu.

A už sme aj pri Homôlke, na ktorej podľa ústnej tradície stával kedysi malý drevený hrádok, ktorý mal slúžiť ako mýtna stanica cez

Výrez z turistickej mapy

brod na potoku Jamníček. Jamníček bol v tých časoch veľmi bohatý na vodu. Brod bol asi v tých miestach, ako je teraz mostík starej cesty na cintorín. Týmto miestam sa dodnes hovorí „výhon“, pretože sa tam na vodu Jamníčka vyhánala dobytok a hydina.

Je zaujímavé, prečo má teraz naša dedina v znaku hlucháňa, keď starých Jamničianov volali „Vlčiar“i. Volali ich tak údajne preto, lebo sa im vlčica okotila priamo vo zvonici, ktorá v tých časoch stála na Homôlke, pravdepodobne na tom istom mieste, kde predtým stála strážna veža. Ešte aj v dnešných časoch na jar vidieť „chopky“, kde boli základy veže a ďalších stavieb.

Ak v starších časoch volali Jamničianov „Vlčiar“i, tak Podtureňanov volali „Vraniari“ no a Vavrišanov „Ložiar“i.

Keď už rozprávame o dávnej histórii Jamníka, povedzme si aj o tom, že so súčasným jamníckym kronikárom vedíme spor, či bol v Jamníku mlyn, alebo nebol. Ale je isté, že jeden člen starej tunajšej rodiny mal za manželku dcéru mlynára Moravčíka. Moravčíkovci boli v Liptove starou mlynárskou rodinou a mali viacero mlynov, či už v prenájmeho alebo neskôr aj vo vlastníctve.

Na záver tohoto rozprávania chcem povedať, že Velínky existovali a žili asi v rovnakých časoch a zároveň boli rovnako dôležité ako hrádok s kostolom a možno aj kláštorom za Kráľovou Lehotou, hrádok pri Ploštine či Havránok pri Liptovskej Mare.

Možno boli Velínky aj sídlom vojvodu malého vojvodstva, ohraničeného brehmi rieky Belej z východnej strany a potokom Brestovina a Studenou Dolinou zo západnej strany. Na tomto území vieme ešte o jednom hrádku a tým je Vysoký hrádok pri Jakubovčanoch z obdobia asi 600 - 500 rokov pred Kristom. Vysoký sa mohol zdať pri pohľade zo starých Jakubovčanov, ale v súčasnosti je ten hrádok vysoký len menom, keďže do súčasnosti sa z neho zachovalo už veľmi málo. Rovnako to je aj s pozostatkami dedín Svätý Duch, Danišovo a Čutkovo prípadne niekoľko ďalších osád, ako Brestovina pri Liptovskom Ondreji.

O tomto našom kúsku zeme sa dávnych príbehov zachovalo viac, ako napríklad: ako jednu Jamničanku pri zbere brusníc „uščipnu veľký jašcer“, alebo ako jedného Jamničana hnalo z lúk „klbo hadov“, ktorí tam „duli kameň“, či ako sa jeden čarodejník v Jamníku „vedeu na žabu pričarovať a kravám porobiť a keď ho gazdiná vidlami ubila, na druhý deň skutočne krívuau“. O tomto však možno inokedy.

Ak sa Vám milí susedovci takéto rozprávania páčia, doneste pamäti, príhody a prípadne obrázky na obecný úrad, alebo niekomu z redakčnej rady občasnika. My ich spíšeme do našich jamníckych novín, a tak sa o ne vzájomne podelíme, aby úplne neupadli do zabudnutia. Je to predsa veľmi cenné bohatstvo našich predkov.

S pozdravom „Do čítania“, v ďalších našich nasledujúcich dedinských novinách.

J. V.